

Triển khai chương trình giáo dục phổ thông 2018 trong hoạt động đào tạo và bồi dưỡng giáo viên

The implementation of 2018 general education program in the process of standardizing high school teachers

Dương Huy Cẩn*

* Trường Đại học Đồng Tháp,
dhcandhdt@gmail.com

Ngày nhận bài:

09/11/2023

Ngày chấp nhận đăng:

26/12/2023

Keywords: *Fostering,
Program, Training,
General education.*

ABSTRACT

The 2018 Renovation of the General Education Program in the direction of developing the quality and capacity of students is an indispensable need of Vietnamese education today. The process of implementing the program is taking place in accordance with the roadmap promulgated by the Ministry of Education and Training in a favorable way, having a positive impact on the whole society. In addition, there are challenges for teachers in reforming the general education program in the direction of developing students' quality and capacity. The article outlines some advantages, difficulties, challenges and proposes measures to implement the 2018 program in the process of standardizing high school teachers.

TÓM TẮT

Đổi mới Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh là nhu cầu tất yếu của giáo dục Việt Nam hiện nay. Quá trình triển khai thực hiện chương trình đang diễn ra theo đúng lộ trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành một cách thuận lợi, có tác động tích cực đến toàn xã hội. Bên cạnh đó là những thách thức với giáo viên về đổi mới chương trình giáo dục phổ thông theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh. Bài viết nêu ra một số thuận lợi, khó khăn, thách thức và đề xuất biện pháp dưới góc độ nhìn nhận của giảng viên sư phạm đang nghiên cứu, tiếp nhận và triển khai chương trình 2018 cho sinh viên sư phạm và bồi dưỡng giáo viên về chuyên môn nghiệp vụ trong quá trình chuẩn hóa giáo viên phổ thông hiện nay.

Từ khóa: *Bồi dưỡng,
Chương trình, Đào
tạo, Giáo dục phổ
thông.*

1. Mở đầu

Mục tiêu của Chương trình Giáo dục phổ thông (CT GDPT) 2018 nêu rõ: “Chương trình giáo dục phổ thông cụ thể hóa mục tiêu giáo dục phổ thông, giúp học sinh (HS) làm chủ kiến thức phổ thông, biết vận dụng hiệu quả kiến thức, kỹ năng đã học vào đời sống và tự học suốt đời, có định hướng lựa chọn nghề nghiệp phù hợp, biết

xây dựng và phát triển hài hòa các mối quan hệ xã hội, có cá tính, nhân cách và đời sống tâm hồn phong phú, nhờ đó có được cuộc sống có ý nghĩa và đóng góp tích cực vào sự phát triển của đất nước và nhân loại.” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). Cách tiếp cận này yêu cầu phát triển năng lực, chú ý phát huy tiềm năng vốn có của mỗi HS, đặt ra việc dạy học HS thế nào trong giai đoạn

giáo dục cơ bản, giai đoạn giáo dục định hướng nghề nghiệp để HS hòa nhập xã hội với những năng lực của mình. Do đó, hoạt động đào tạo và bồi dưỡng giáo viên (GV) phải tạo ra nhiều cơ hội, thực hành, trải nghiệm cho sinh viên về CT GDPT 2018, đồng thời, tạo điều kiện cho sinh viên tiếp cận CT theo nhiều hướng khác nhau trong đào tạo và bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ. Sinh viên sư phạm là những GV tương lai sẽ được tìm hiểu sâu, thực hiện đúng cách tổ chức dạy học phát triển năng lực HS... Từ đó, giúp xác định được dạy HS nắm vững kiến thức, kỹ năng cơ bản, chú trọng vận dụng kiến thức, kỹ năng đã học vào thực hành, giải quyết các tình huống trong học tập và cuộc sống là cơ sở hình thành năng lực cho HS. Vì vậy, sự thay đổi căn bản trong CT GDPT 2018 là theo hướng tiếp cận năng lực nên sẽ kéo theo làm thay đổi mọi yếu tố tham gia vào quá trình dạy học: nội dung, phương pháp, phương tiện, hình thức tổ chức, cách kiểm tra, đánh giá, cách thức quản lý và thực hiện. Hiệu quả của những thay đổi là cả quá trình dạy học nói chung, trong đào tạo và bồi dưỡng GV nói riêng và làm được điều này chắc chắn phụ thuộc nhiều, quyết định vào việc triển khai tiếp cận, thực hiện CT và SGK GDPT 2018. Bài viết nêu ra những vấn đề nghiên cứu, nhận thức về hoạt động đào tạo, bồi dưỡng giáo viên nhằm đáp ứng CT và SGK GDPT 2018. Bởi CT và SGK GDPT 2018 đang triển khai trên cả nước trong các cơ sở giáo dục phổ thông, có những thuận lợi, khó khăn, thách thức nên cần đề xuất những biện pháp để phục vụ cho quá trình đào tạo và bồi dưỡng GV hiện nay.

2. Chương trình GDPT 2018 với hoạt động đào tạo và bồi dưỡng giáo viên

2.1. Thực tế triển khai CT GDPT 2018

Chương trình GDPT 2018 ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo đã và đang được toàn xã hội quan tâm và triển khai đại trà cho giáo dục phổ thông cả nước cho lớp 1 vào năm học 2020 – 2021. Theo lộ trình triển khai chương trình và sách giáo khoa năm học 2023-2024, năm thứ tư với các lớp (1,2,3) 4 cấp Tiểu học, các lớp (6,7) 8 cấp Trung học cơ sở và lớp (10) 11 cấp Trung học phổ thông (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). Quá trình triển khai thực hiện CT GDPT 2018 trong việc đào tạo và bồi dưỡng GV ở trường sư phạm, cũng như ở chương trình giáo dục phổ thông, chúng tôi nhận thấy một số

thuận lợi khó khăn sau đây:

Thứ nhất, qua nhiều phương tiện truyền thông tin đại chúng, giảng viên nhận thức được tầm quan trọng của việc đổi mới, thực hiện CT GDPT 2018. Trước những đòi hỏi thời kì hội nhập quốc tế, CT và sách giáo khoa (SGK) hiện hành khó đáp ứng yêu cầu của đất nước trong giai đoạn mới. Trong khi xu thế phát triển CT và SGK của thế giới thay đổi rất nhanh, đầu thế kỉ XXI nhiều nước có nền giáo dục phát triển đã chuyển hướng từ CT coi trọng nội dung giáo dục sang CT coi trọng phát triển năng lực người học. CT giáo dục Việt Nam cần đổi mới để đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế. Đây chính là tư tưởng xuyên suốt, thông điệp để giảng viên giúp sinh viên, người học hiểu rõ hơn về đổi mới CT và SGK GDPT 2018.

Thứ hai, CT GDPT 2018, mà trước đó là Dự thảo CT GDPT 2015 cũng đã được tiếp cận từ nhiều kênh thông tin như tham gia đóng góp ý kiến trực tiếp cho dự thảo chương trình; nghe chuyên gia báo cáo về quá trình xây dựng CT GDPT 2018, những vấn đề cơ bản về chương trình GDPT tổng thể, về phẩm chất chủ yếu, năng lực chung, chương trình các môn học và các năng lực đặc thù; ngoài ra còn tìm hiểu CT qua mạng Internet. Tất cả những điều đó giúp cho giảng viên, sinh viên nhận thức đầy đủ về sự ra đời của CT, những đổi mới của CT GDPT 2018. (Nguyễn Minh Thuyết, 2017). Từ đó, với vai trò trách nhiệm của người thầy, những người trong việc nghiên cứu, triển khai thực hiện đầy đủ, thấu đáo giúp cho sinh viên, những giáo viên tương lai sẽ đảm nhiệm việc thực hiện CT GDPT 2018 ở các cơ sở GDPT và có được sự chủ động, tự tin tổ chức dạy học hướng đến phát triển phẩm chất, năng lực cho HS.

Thứ ba, khó khăn và tồn tại nhiều năm từ thay đổi CT GDPT hiện hành đến CT GDPT 2018 là đội ngũ giảng viên sư phạm không được tham gia tập huấn về triển khai CT và SGK GDPT. Chỉ một số rất ít giảng viên được mời tham gia cùng nhóm tác giả SGK tập huấn triển khai theo CT và SGK cho đội ngũ GV phổ thông. Đây là thực trạng và khó khăn cho các giảng viên sư phạm trong quá trình thực hiện chương trình đào tạo và bồi dưỡng GV. Trường sư phạm là nơi đào tạo và đào tạo lại nhằm tạo ra sản phẩm người dạy học, đồng thời là nơi liên tục cung cấp lực lượng lao động mới và bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho GV của các trường phổ thông. Vì vậy, trường sư phạm phải là đầu tàu phát triển xu hướng giáo dục, cập nhật

tiến bộ khoa học giáo dục của thế giới, đổi mới nội dung chương trình dạy học, nghiên cứu khoa học giáo dục phổ thông, kiểm tra đánh giá người học. Do đó, việc bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho GV sẽ giúp cho giảng viên sư phạm hiểu hơn về sự tiếp cận các vấn đề mới của GV phổ thông. Qua quá trình bồi dưỡng, chúng tôi nhận thấy có những đổi mới, chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện chuyên môn của Bộ Giáo dục và Đào tạo đặt ra nhưng nhiều GV chưa nắm vững, thực hiện chưa thành thạo, làm ra sản phẩm đánh giá HS nhưng không hiểu hoặc qua loa thiếu căn cứ.

2.2. Thách thức

Thứ nhất, thay đổi cách tiếp cận chương trình của GV, HS. CT GDPT hiện hành cơ bản là CT tiếp cận nội dung. Hoạt động dạy học của GV tập trung cung cấp khối lượng thông tin trong SGK, do đó ít dạy cách học, liên hệ vận dụng cũng như kết nối thực tiễn với kiến thức đã học. CT GDPT 2018 chuyển sang cách tiếp cận năng lực, nhằm phát triển phẩm chất và năng lực HS. Sự thay đổi căn bản trong cách tiếp cận này làm cho quá trình dạy học thay đổi: nội dung, phương pháp, phương tiện, hình thức tổ chức, cách kiểm tra, đánh giá; cách thức quản lý và thực hiện... nhằm tạo ra sự thay đổi căn bản về chất lượng giáo dục. Đây là một thách thức lớn làm thay đổi thói quen, nền nếp cũ mà trước hết là đối với GV những người trực tiếp tổ chức dạy học HS và sau đó là cả hệ thống giáo dục, toàn xã hội. Tác giả Bùi Mạnh Hùng khẳng định: “Triển khai CT và SGK mới nói chung không thể thiếu việc tự tìm hiểu, nghiên cứu và bồi dưỡng của đội ngũ GV. Thậm chí, có thể coi đây là hoạt động quan trọng, then chốt để làm nên hiệu quả, thành công từ bước đầu. Nếu GV chỉ tiếp cận những nội dung tập huấn của nhà xuất bản, Bộ, sở vẫn chưa đủ để có thể đổi mới giáo dục hiệu quả. Để “ngấm” và hiểu sâu sắc, trọn vẹn nhất về CT, SGK mới bắt buộc phải tự đọc, tự học và không ngừng bồi dưỡng chuyên môn...” (Báo Giáo dục và Thời đại, 2022).

Thứ hai, thay đổi cách dạy học của GV, HS. CT và SGK GDPT 2018 nhấn mạnh yêu cầu phát triển năng lực, phát huy tiềm năng, kinh nghiệm của HS,... Phát triển các phẩm chất chủ yếu và các năng lực chung, đồng thời chú ý phát triển các phẩm chất và năng lực riêng của HS,... Sự đổi mới này đòi hỏi giảng viên, GV và sinh viên sư phạm phải thay đổi trong tổ chức dạy học từ tiếp cận nội dung chương trình, phương pháp dạy học, hình thức tổ

chức, đánh giá quá trình học tập và đánh giá kết thúc. Trong quá trình tổ chức hoạt động dạy học trước hết là thiết kế kế hoạch bài dạy của GV gồm các hoạt động của GV và HS hướng đến tạo cơ hội nhiều nhất cho HS tham gia nhằm giúp các em đạt được yêu cầu cần đạt. Khi thực hiện kế hoạch bài dạy GV cần thực hiện: 1) Chuyển giao nhiệm vụ học tập, 2) Tổ chức cho HS thực hiện nhiệm vụ học tập, 3) Tổ chức cho HS trình bày kết quả và thảo luận, 4) Nhận xét, đánh giá thực hiện nhiệm vụ học tập”. (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021). Dẫn lời của cố Thủ tướng Singapore - Lý Quang Diệu: “Mong thầy cô giáo nói ít đi để HS được nói nhiều hơn” với hàm ý thầy cô nên dành nhiều thời gian cho HS suy nghĩ, nghiên cứu bài học và đưa ra ý kiến của bản thân, tự chiếm lĩnh kiến thức. Thứ trưởng Nguyễn Hữu Độ cho rằng, đây cũng là điểm mới trong chương trình GDPT 2018 khi yêu cầu GV tổ chức dạy học thông qua các hoạt động giáo dục để khuyến khích sự chủ động, tích cực, sáng tạo của học trò. GV khi đó chỉ là người hỗ trợ, định hướng cho các em tự tìm hiểu, khám phá các bài học. (Nguyễn Hữu Độ, 2020).

Thứ ba, thay đổi cách đánh giá HS. CT GDPT 2018 hướng đến đánh giá HS năng lực thực hiện, vận dụng kiến thức kỹ năng vào thực tiễn học tập và những hoạt động diễn ra trong cuộc sống hàng ngày. Đây là thách thức không nhỏ đối với GV khi muốn đánh giá HS một nội dung học tập diễn ra trên lớp, đánh giá thường xuyên. Thực tế hiện nay cho thấy: (1) GV phổ thông lâu nay dạy học theo phương pháp chủ yếu truyền thụ kiến thức lí thuyết cho HS dẫn đến hoạt động của HS là ghi nhớ kiến thức, bắt chước, rất ít hoặc không được vận dụng kiến thức vào giải quyết các vấn đề trong học tập và trong cuộc sống, vì vậy việc đánh giá HS chủ yếu bằng ghi nhớ, học thuộc bài, vận dụng đơn giản; (2) CT GDPT 2018 đòi hỏi GV đổi mới dạy học tích hợp, phân hóa, phát huy tính tích cực chủ động của HS, thực hiện đánh giá HS trong quá trình dạy học theo yêu cầu cần đạt, biểu hiện năng lực qua môn học, cả phẩm chất, năng lực chung. GV vừa tổ chức dạy học, hướng dẫn, điều khiển, trọng tài cho HS tranh luận vừa quan sát, theo dõi, kiểm tra các em học tập để hướng dẫn, tư vấn, điều chỉnh cho đúng, sửa sai, chưa phù hợp và sau cùng là đưa ra đánh giá kết quả học tập của HS, năng lực, phẩm chất trong học tập. Đây cũng là một thách thức không nhỏ đối với GV nếu không hiểu đầy đủ, không có cách làm khoa

học, thì sẽ dẫn tới làm chưa đúng, thiếu chính xác và dễ bị phản ứng từ HS, phụ huynh.

2.3. Các biện pháp thực hiện

2.3.1. Tổ chức tập huấn triển khai CT, SGK giáo dục phổ thông

Bộ GD và ĐT cần tạo cơ hội cho đội ngũ giảng viên các trường sư phạm tham gia xây dựng CT và sách giáo khoa phổ thông các cấp, tập huấn cho GV phổ thông về CT và SGK GDPT. Nhìn nhận một cách khách quan, khoa học thì các trường sư phạm có quan hệ hữu cơ và có vai trò rất lớn đối với các trường phổ thông trong xây dựng và thực hiện CT GDPT, cụ thể:

- Trường sư phạm có vai trò nòng cốt tham gia xây dựng CT, biên soạn SGK GDPT;
- Nghiên cứu phát triển CT đào tạo, bồi dưỡng GV phổ thông, bảo đảm tính hiện đại và thực tiễn, đón đầu đổi mới CT GDPT;
- Phối hợp tổ chức nghiên cứu khoa học giáo dục, những vấn đề nảy sinh trong giáo dục, trong thực hiện CT GDPT mới để cùng giải quyết. (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2015).

Vì vậy, khi tham gia hoạt động này hướng đến những tác động tích cực sau:

1) Giảng viên các trường sư phạm có dịp trao đổi, chia sẻ cho nhau về phát triển nhà trường, về đội ngũ nhà giáo, hoạt động chuyên môn, học hỏi nhau kinh nghiệm về nghề nghiệp và cuộc sống hiện tại;

2) Giảng viên sư phạm có điều kiện, trách nhiệm nghiên cứu, hiểu sâu CT, SGK GDPT mới để triển khai thực hiện, vận dụng vào việc tổ chức các hoạt động đào tạo sinh viên tại trường và cập nhật bồi dưỡng cho GV phổ thông đang học tập để đạt chuẩn trình độ quy định;

3) Giảng viên tham gia tập huấn cho GV phổ thông là môi trường thuận lợi để giảng viên tìm hiểu về nhà trường phổ thông, GV phổ thông. Qua đó mà chia sẻ giữa giảng viên với GV phổ thông về hoạt động đào tạo chuyên môn nghiệp vụ và sản phẩm đào tạo của trường sư phạm đang làm việc quản lý chuyên môn, dạy học ở các trường phổ thông;

4) Thông qua hoạt động này sẽ giúp phát triển năng lực nghề nghiệp cho cả giảng viên sư phạm và GV phổ thông trên nhiều lĩnh vực. Những khó khăn từ phía GV phổ thông, những vấn đề nảy sinh, đổi mới, tích cực, hạn chế trong CT và SGK

GDPT sẽ là những trải nghiệm mà giảng viên sư phạm phải học hỏi từ thực tiễn phổ thông để cập nhật vào chương trình đào tạo sinh viên. Theo Bộ Trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo: “Các giảng viên sư phạm cần phải biết về CT GDPT mới để kết nối với chương trình đào tạo hiện hành nhằm đào tạo ra những sinh viên khi ra trường có thể đáp ứng các yêu cầu dạy học mới. Chúng tôi từng hướng dẫn sinh viên tìm hiểu về CT GDPT 2018, để thầy và trò cùng vận dụng, chuyển sang cách giảng, cách học mới theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực cho chính sinh viên.” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021).

2.3.2. Tập huấn dạy học, đánh giá học sinh theo phẩm chất, năng lực

Để chia sẻ với GV khó khăn về tổ chức dạy học hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực, đánh giá thường xuyên, đánh giá định kì về nội dung học tập các môn học và hoạt động giáo dục của HS, trường sư phạm cần tổ chức các chuyên đề chuyên sâu về dạy học phát triển phẩm chất, năng lực HS và đánh giá trong dạy học theo CT GDPT 2018. Các hoạt động:

1) Tập huấn, bồi dưỡng GV phổ thông về dạy học tích hợp, phân hóa, trải nghiệm, dạy học hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực HS. Đây là những vấn đề mới GV cần hiểu đúng, biết cách làm để thực hiện trong quá trình dạy học. CT GDPT tổng thể đã hướng dẫn cụ thể yêu cầu cần đạt về phẩm chất chủ yếu, năng lực chung cho cấp học, chương trình các môn học đã đưa ra năng lực đặc thù môn học thì việc chi tiết cho từng nội dung bài học, mạch nội dung/chủ đề, lớp học là cần thiết và phải làm ngay từ khi thực hiện chương trình môn học. Nguyễn Minh Thuyết cho rằng: “*Phát triển năng lực người học bằng 3 con đường bao gồm: dạy học phân hóa, dạy học tích hợp, dạy học thông qua hoạt động tích cực của người học.* Đặc điểm chung của phương pháp giáo dục được áp dụng trong chương trình giáo dục phổ thông mới là tích cực hóa hoạt động của người học. Trong đó, GV đóng vai trò tổ chức, hướng dẫn hoạt động cho HS, tạo môi trường học tập thân thiện. Và GV cũng sẽ tạo những tình huống có vấn đề để khuyến khích HS tích cực tham vào các hoạt động học tập, tự phát hiện năng lực, nguyện vọng của bản thân, rèn luyện thói quen và khả năng tự học. Qua đó, phát huy tiềm năng và những kiến thức, kĩ năng đã tích lũy được để phát triển.” (Nguyễn Minh Thuyết, 2018).

2) Việc tập huấn là để giúp cho GV thực hiện đúng, chính xác, khoa học về dạy học, đánh giá thường xuyên, đánh giá định kì về nội dung học tập các môn học và hoạt động giáo dục cũng như hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực của HS. GV phải hiểu đầy đủ đánh giá HS qua việc đánh giá thường xuyên, đánh giá định kì không phải thuần túy đánh giá định tính bằng nhận xét mà phải chuyển tiêu chí định tính nhận xét, theo dõi, kiểm tra ấy thành những tiêu chí định lượng. Khi đó việc đánh giá HS theo nội dung học tập các mức là Hoàn thành tốt, Hoàn thành, Chưa hoàn thành và đánh giá về sự hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực là Tốt, Đạt, Cần cố gắng mới có căn cứ định lượng chính xác, khoa học và công bằng cho HS.

3) Hoạt động tập huấn, bồi dưỡng là cơ hội để gắn kết việc đào tạo với sử dụng sản phẩm đào tạo. Đồng thời, đây còn là môi trường kết nối giữa trường sư phạm, giảng viên với trường phổ thông, GV về các hoạt động sinh hoạt chuyên môn, học thuật, chia sẻ, học lẫn nhau những thông tin mới từ hai chiều. Đây cũng là môi trường thuận lợi để trường sư phạm và trường phổ thông trao đổi chia sẻ về định hướng, nhu cầu thực tiễn về nguồn lực của trường phổ thông và nguồn lực đào tạo cho trường sư phạm.

Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo luôn nhấn mạnh đến sự kiên trì trong tư tưởng, quan điểm đổi mới; bám sát, bám chắc mục tiêu và triết lí đổi mới. “Đổi mới để chuyển mạnh từ trang bị

kiến thức, truyền thụ bị động, sang tăng cường sự sáng tạo, năng động của cả thầy và trò, từ đó phát triển năng lực, phẩm chất, kĩ năng của người học. Lấy mục tiêu ưu tiên số một của giáo dục phổ thông là dạy người, dạy thái độ sống, kĩ năng sống, trách nhiệm xã hội, năng lực tự học, đi cùng với các năng lực khác về nhận thức, về tư duy..., làm nền tảng để tạo dựng nguồn nhân lực chất lượng cao. Đây là điều cần phải kiên định, kiên trì, xuyên suốt.” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021).

3. Kết luận

Chương trình GDPT 2018 đang triển khai thực hiện một cách đồng bộ và mang lại hiệu quả tích cực, tạo động lực với GV, HS ở các trường phổ thông, các trường sư phạm và toàn xã hội. Sự thành công bước đầu là tiền đề cho sự đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Tuy nhiên, chúng ta cần phải nhìn nhận đầy đủ về những khó khăn thách thức đã qua và phía trước, toàn ngành phải nỗ lực hơn nữa để thực hiện và đáp ứng tốt cho việc triển khai cũng như thực hiện thành công CT GDPT 2018 khi đang bước vào giai đoạn cuối. Tác giả Bùi Mạnh Hùng nêu rõ: Yếu tố thành công vẫn phụ thuộc rất nhiều vào việc lựa chọn, sắp xếp, bồi dưỡng tập huấn đội ngũ GV từ khâu chuẩn bị tới triển khai. Nếu GV không được tập huấn, bồi dưỡng đầy đủ, bảo đảm chuyên môn giảng dạy theo SGK mới thì việc triển khai vẫn có thể thất bại.” (Báo Giáo dục và Thời đại, 2022).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình Giáo dục phổ thông. Chương trình tổng thể*. Ban hành kèm theo TT số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). Ban quản lý chương trình ETEP, Giảng viên sư phạm được gì khi bồi dưỡng giáo viên phổ thông, <https://etep.moet.gov.vn/tintuc/chitiet?>
- Báo Giáo dục và Thời đại. (2022). *Triển khai Chương trình giáo dục phổ thông 2018: Trọn niềm tin vào đổi mới*. <https://giaoducthoidai.vn/trien-khai-chuong-trinh-giao-duc-pho-thong-2018-tron-niem-tin-vao-doi-moi-post509480.html>
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Tổng kết một năm triển khai CTGDPT 2018: Kiên định mục tiêu đổi mới*. <https://moet.gov.vn/tintuc/Pages/tin-tong-hop.aspx?ItemID=7486>
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2015). Tài liệu hỏi-đáp về chương trình giáo dục phổ thông tổng thể.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *V/v hướng dẫn xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường cấp tiểu học*. Công văn số: 2345/BGDĐT-GDTH, ngày 7 tháng 6 năm 2021 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo

- Nguyễn Hữu Độ. (2020). Triển khai chương trình GDPT, SGK mới: Cần đặc biệt chú trọng về chất lượng. Thứ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Nguyễn Hữu Độ tại cuộc kiểm tra công tác triển khai chương trình giáo dục phổ thông 2018 ở Thái Bình nhân dịp đầu năm học mới.
- Nguyễn Minh Thuyết. (2018). Giáo sư Nguyễn Minh Thuyết nêu điểm mới của chương trình giáo dục phổ thông. <https://giaoduc.net.vn/giao-su-nguyen-minh-thuyet-neu-diem-moi-cua-chuong-trinh-giao-duc-pho-thong-post194196.gd>
- Nguyễn Minh Thuyết. (2017). *Tổng hợp ý kiến dự thảo chương trình tổng thể và giải trình của Ban phát triển chương trình*. <https://moet.gov.vn/tintuc/Pages/CT-GDPT-Tong-The.aspx?ItemID=4670>